

Nörolojik Hastalıklarda Nütrisyon

Editör
Doç. Dr. Nedim ONGUN

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da Bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-7354-65-3	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Nörolojik Hastalıklarda Nutrisyon	47518
Editör	Baskı ve Cilt
Nedim ONGUN	Vadi Matbaacılık
ORCID iD: 0000-0003-1694-5933	Bisac Code
Yayın Koordinatörü	MED056000
Yasin DİLMEN	DOI
	10.37609/akya.145

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübesine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Tıp pratiğinde bilgi, teknoloji ve deneyim arttıkça, sağlığın sürdürülmesi ve en iyi klinik sonuçların elde edilebilmesi için nütrisyon destek uygulamalarının önemi daha iyi anlaşılmaya başlanmıştır.

Nörolojide nütrisyonun değeri de gün geçtikçe artmaktadır. Nörolojik hastalıklar ile beslenme durumu arasında çok boyutlu bir ilişki vardır. Malnütrisyon, önlenmesi ve etkili şekilde tedavi edilmesi gereken, nörolojik hastalıklarda morbidite ve mortalite artışına neden olan bir faktördür. Farklı klinik durumlarda nütrisyonel değerlendirmenin nörolojik bakımın bir parçası olarak akla gelmesi önemlidir. Nütrisyon desteği uygulayıcılarının, klinik bir durumu kapsamlı olarak ele almak için en uygun araçları kullanması ve hastanın bir bütün olarak yönetiminde nütrisyonel desteğin amaçlarını belirlemesi gerekmektedir.

Bu kitapta, klinik nütrisyonun temel kavramları ile birlikte nörolojik hastalıklarda nütrisyon uygulamalarına çok yönlü ve detaylı olarak yer verilmiştir. Bu çalışmanın, alandaki ihtiyacı karşılayacağına ve nöroloji uzmanlarının yanı sıra klinik beslenme ile ilgilenen herkes için faydalı olacağına inanıyoruz.

Nörolojik hastalıklarda nütrisyonun güncel durumunu değerlendirdiğimiz eserimiz için katkıda bulunan, bilgi ve deneyimlerini sunan tüm yazarlara teşekkür ediyorum.

Beslenme biliminin nörolojide yer bulması ve öneminin daha iyi anlaşılması için çalışan, emek sarf eden, bu kitabın ortaya çıkmasında destek olan ve bizlere her zaman yol gösteren birbirinden değerli bütün hocalarıma minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Sevgi ve saygılarımla

Doç. Dr. Nedim ONGUN

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1	TEMEL NÜTRİSYON KAVRAMLARI	1
Bölüm 1	Enerji ve Vücut Kompozisyonu..... <i>Ebru Bilge DİRİK</i>	3
Bölüm 2	Malnütrisyon: Tanı, Tarama Testleri, Değerlendirme..... <i>Safiye Gül KENAR</i>	15
ÜNİTE 2	NÜTRİSYONEL FİZYOLOJİ.....	35
Bölüm 3	İştah..... <i>Mustafa AÇIKGÖZ</i>	37
Bölüm 4	Karbonhidrat Metabolizması	53
	<i>Hasan DOĞAN</i>	
Bölüm 5	Lipit Metabolizması.....	67
	<i>Sevgi YİMENİCİOĞLU</i>	
Bölüm 6	Protein ve Aminoasit Metabolizması	77
	<i>Hülya İNCE</i>	
Bölüm 7	Su ve Elektrolitler	99
	<i>Gönül AKDAĞ</i>	
Bölüm 8	Vitaminler, Mineraller ve Eser Elementler	113
	<i>Burcu KARPUZ SEREN</i> <i>Esra ACIMAN DEMİREL</i>	
Bölüm 9	Diyet Lifi.....	129
	<i>Özgül OCAK</i> <i>Hamit ÇELİK</i>	
ÜNİTE 3	NÜTRİSYON DESTEĞİNDE TEKNİKLER VE SUBSTRATLAR.....	145
Bölüm 10	Enteral Nutrisyon	147
	<i>Tuba EKMEKYAPAR</i>	
Bölüm 11	Parenteral Nutrisyon.....	165
	<i>İpek GÜNGÖR DOĞAN</i> <i>Özge GÖNÜL ÖNER</i>	

Bölüm 12	Nutrisyon Desteğinin İzlenmesi	183
	<i>Ayşen SÜZEN EKİNCİ</i>	
ÜNİTE 4	NÖROLOJİK HASTALIKLARDA NÜTRİSYON	193
Bölüm 13	Serebrovasküler Hastalıklarda Nutrisyon.....	195
	<i>Didem ÇELİK</i>	
Bölüm 14	Amiyotrofik Lateral Skleroz'da Beslenme	211
	<i>Pınar BEKDİK ŞİRİNOCAK</i>	
Bölüm 15	Nörodejeneratif Hastalıklarda Nutrisyon	227
	<i>Şule BİLGİN</i>	
Bölüm 16	Kas Hastalıklarında Nutrisyon	247
	<i>Hatice YÜKSEL</i>	
Bölüm 17	Epilepside Nutrisyon	263
	<i>Özlem ÖZTÜRK TAN</i>	
Bölüm 18	Nöroloji Yoğun Bakımda Nutrisyon.....	277
	<i>Fatma AKKOYUN ARIKAN</i>	
Bölüm 19	Yaşlı Hastalarda Nutrisyon	291
	<i>Meryem Tuba SÖNMEZ</i> <i>Hikmet SAÇMACI</i>	
Bölüm 20	Disfaji	317
	<i>Gülşen DAMGACI</i> <i>Nedim ONGUN</i>	
Bölüm 21	Nörolojik Hastalıklarda Beyin Bağırsak Eksenini	335
	<i>Nuray BİLGE</i>	

YAZARLAR

Doç. Dr. Nedim ONGUN

Burdur Devlet Hastanesi, Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-1694-5933

Dr. Öğr. Üyesi Esra ACIMAN DEMİREL

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0002-1444-5022

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AÇIKGÖZ

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0002-0645-5765

Dr. Öğr. Üyesi Gönül AKDAĞ

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0002-0486-6026

Dr. Öğr. Üyesi Fatma AKKOYUN ARIKAN

SBÜ Kütahya Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0002-3543-6213

Dr. Öğr. Üyesi Nuray BİLGE

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0002-9328-1678

Dr. Öğr. Üyesi Hülya İNCE

Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Nörolojisi Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8923-0413

Dr. Öğr. Üyesi Hikmet SAÇMACI

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0003-1480-0562

Dr. Öğr. Üyesi Meryem Tuba SÖNMEZ

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0003-4418-7906

Uzm. Dr. Pınar BEKDİK ŞİRİNOCAK

SBÜ Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-4644-6572

Uzm. Dr. Şule BİLGİN

SBÜ, İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-5901-1933

Uzm. Dr. Didem ÇELİK

SBÜ Şehit Prof. Dr İlhan Varank Sancaktepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi
ORCID iD: 0000-0002-4895-3041

Uzm. Dr., Hamit ÇELİK

Özel Buhara Hastanesi, Nöroloji AD
ORCID iD: 0000-0002-8654-2518

Uzm. Dr. Gülşen DAMGACI

Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi
ORCID iD: 0000-0003-0744-9399

Uzm.Dr. Ebru Bilge DİRİK

Ankara Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-3454-1564

Uzm. Dr. Hasan DOĞAN

Sinop Atatürk Devlet Hastanesi Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2924-8707

Uzm. Dr. Tuba EKMEKYAPAR

Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-4814-8915

Uzm. Dr. Özge GÖNÜL ÖNER

SBÜ, Sancaktepe Şehit Prof Dr İlhan Varank Eğitim Araştırma Hastanesi, Nöroloji
Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4199-442X

Uzm. Dr. Safiye Gül KENAR

Ankara Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2458-3813

Uzm. Dr., İpek GÜNGÖR DOĞAN

SBÜ, Sancaktepe Şehit Prof Dr İlhan Varank Eğitim Araştırma Hastanesi, Nöroloji
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8667-9119

Uzm. Dr. Burcu KARPUZ SEREN

Zonguldak Atatürk Devlet Hastanesi, Nöroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-3171-1123

Uzm. Dr., Özgül OCAK

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji Kliniği

ORCID iD: 0000-0001-8276-0174

Uzm. Dr. Özlem ÖZTÜRK TAN

Ankara Şehir Hastanesi Nöroloji Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-4188-7301

Uzm. Dr. Ayşen SÜZEN EKİNCİ

İKÇÜ Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

ORCID iD: 0000-0002-4122-4532

Uzm. Dr. Sevgi YİMENİCİOĞLU

Eskişehir Şehir Hastanesi Çocuk Nöroloji Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-1598-4423

Uzm. Dr. Hatice YÜKSEL

Ankara Şehir Hastanesi, Nöroloji Kliniği

ORCID iD: 0000-0001-9259-1925

